

Dokument elektroniczny

Miejsce i data sporządzenia dokumentu

Żywiec, 2026-01-30

Dane nadawcy

Urząd Miejski w Żywcu
34-300 Żywiec
Rynek 2

Dane adresata

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
40-172 KATOWICE
UL. GRABOWA 3

ZASTRZEŻENIE DOT. WK.61.35.2025.4

SM.1710.8.2025 zastrzeżenie dot. WK.61.35.2025.4

W załączeniu przesyłam zastrzeżenie do sprawy WK.61.35.2025.4. Niniejsze pismo przesłane zostało przez podmiot publiczny posiadający Elektroniczną Skrzynkę Podawczą w ePUAP do innego podmiotu posiadającego Elektroniczną Skrzynkę Podawczą ePUAP, co jest równoznaczne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego - stosownie do treści art. 147 ust. 1 Ustawy z dnia 18.11.2020 r. o doręczeniach elektronicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 3)

1.

Załączniki:

Zastrzeżenie SM.1710.8.2025.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu. Data złożenia podpisu:

2026-01-30T12:53:19Z

Podpis elektroniczny

UPP - Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia

Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-UPP176497483

Adresat dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa adresata dokumentu: REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W KATOWICACH

Identyfikator adresata: RIOKatowice

Rodzaj identyfikatora adresata: ePUAP-ID

Nadawca dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa nadawcy: URZĄD MIEJSKI W ŻYWCU

Identyfikator nadawcy: 514k46mnx7

Rodzaj identyfikatora nadawcy: ePUAP-ID

Dane poświadczenia

Data doręczenia: 2026-01-30T14:02:16.283

Data wytworzenia poświadczenia: 2026-01-30T14:02:16.283

Identyfikator dokumentu, którego dotyczy poświadczenie: DOK246944336

Dane uzupełniające (opcjonalne)

Rodzaj informacji uzupełniającej: Źródło

Wartość informacji uzupełniającej: Poświadczenie wystawione przez platformę ePUAP

Rodzaj informacji uzupełniającej: Identyfikator ePUAP dokumentu

Wartość informacji uzupełniającej: 246944336

Rodzaj informacji uzupełniającej: Informacja

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art. 39¹ par. 1 k.p.a., w związku z art. 158 ust. 1 ustawy o doręczeniach elektronicznych, pisma powiązane z przedłożonym dokumentem będą przesyłane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaj informacji uzupełniającej: Pouczenie

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art. 39¹ par. 1d k.p.a., w związku z art. 158 ust. 1 ustawy o doręczeniach elektronicznych, istnieje możliwość rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.**Dane dotyczące podpisu**

Poświadczenie zostało podpisane - aby je zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu

Lista podpisanych elementów (referencji):

referencja ID-70c9ba98a3a91d8badab69d915cf892f :

referencja ID-2c5636659a8521107b1910d8e4c8d05b : Pismo%20ogolne.xml

referencja : #xades-id-7031185e88ed0ac010ff5952b25a831c

Żywiec, dnia 30 stycznia 2026 roku

SM.1710.8.2025

**Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach**

za pośrednictwem

**Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach**

ZASTRZEŻENIE

Dotyczy sprawy sygn. akt: WK.61.35.2025.4

Działając na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. 2025 roku poz. 7), składam zastrzeżenie do wniosku pokontrolnego nr 2, zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 19 stycznia 2026 roku, sygn. jw. zarzucając naruszenie oraz błędną interpretację przywołanych w nim przepisów prawa, a w konsekwencji na błędnym przyjęciu (normatywnej treści przepisów prawa i wbrew okolicznościom faktycznym), iż w sprawie realizacji umowy Nr 370/2023/GKI z dnia 25 maja 2023 roku wraz z aneksem Nr 1 na realizację zadania pn.: „*Nadbudowa i rozbudowa budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1 w dzielnicy Moszczanica w Żywcu*”, należy „*rozważyć naliczenie i wyegzekwowanie kar umownych/...!*”.

W rzeczywistości w ww. sprawie, brak jest jakichkolwiek podstaw do naliczenia kar umownych.

UZASADNIENIE

1. Ustalenia umowne dotyczące terminów

Zgodnie z § 4 ust. 1 przywołanej we wstępie Umowy termin zakończenia realizacji całości zakresu objętego umową ustalono do dnia 29 listopada 2024 roku.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z § 4 ust. 2 Umowy Wykonawca miał wykonać i przekazać Zamawiającemu do użytkowania nadbudowany i rozbudowany budynek zespołu szkolno-przedszkolnego wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie budynku w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 sierpnia 2024 roku.

2. Przestanki naliczenia kar umownych w świetle § 14 Umowy

Zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a) Umowy kara umowna została zastrzeżona za „*zawinione niedotrzymanie terminów zakończenia realizacji robót, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 Umowy*” w wysokości 5% wynagrodzenia umownego brutto.

Podstawa prawna (k.c.): Niezależnie od brzmienia Umowy, także na gruncie Kodeksu cywilnego kara umowna jest funkcjonalnie powiązana z odpowiedzialnością kontraktową dłużnika. Wierzyciel może żądać kary umownej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie

zobowiązania niepieniężnego (art. 483-484 k.c.), jednak przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej dłużnika jest co do zasady okoliczność, że naruszenie nastąpiło z przyczyn, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (art. 471 k.c.). Oznacza to konieczność wystąpienia elementu przypisywalności (winy w rozumieniu prawa zobowiązań), przy czym wina jest domniemana, a dłużnik może wykazać, że do naruszenia doszło wskutek okoliczności od niego niezależnych.

W przypadku świadczeń terminowych kluczowe jest rozróżnienie „opóźnienia” od „zwłoki”: zwłoka zachodzi tylko wtedy, gdy opóźnienie jest zawinione przez dłużnika (art. 476 k.c.). Skoro więc w Umowie zastrzeżono karę za „zawinione niedotrzymanie terminów” oraz posłużono się pojęciem „zwłoki”, to strony wprost uzależniły naliczenie kary od wystąpienia elementu winy (przypisywalności) po stronie Wykonawcy. Tym samym brak podstaw do naliczenia kary w sytuacji, gdy opóźnienie wynikało z okoliczności zewnętrznych, nieprzewidywalnych i niezależnych od Wykonawcy.

Dla porządku należy dodać, że art. 473 § 1 k.c. dopuszcza umowne rozszerzenie odpowiedzialności dłużnika także na okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności. W niniejszej Umowie nie wprowadzono jednak takiego reżimu - przeciwnie, ograniczono naliczenie kary do przypadków zawinionych, co wyklucza traktowanie kary jako „automatycznej” sankcji za samo przekroczenie terminu.

Natomiast § 14 ust. 1 pkt 1 lit. b) Umowy przewiduje karę umowną za „zwłokę w stosunku do terminów zakończenia realizacji robót, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 Umowy” w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego brutto za każdy rozpoczęty dzień zwłoki.

W obu przypadkach Umowa posługuje się kategoriami „zawinienia” oraz „zwłoki”. W praktyce obrotu cywilnoprawnego zwłoka oznacza opóźnienie zawinione, a zatem dla naliczenia kar konieczne jest wykazanie, że niedotrzymanie terminu pozostaje w normalnym związku z okolicznościami leżącymi po stronie Wykonawcy i że Wykonawcy można przypisać winę (choćby w postaci niedbalstwa).

3. Przyczyny braku możliwości przekazania obiektu do użytkowania do dnia 30 sierpnia 2024 roku

Jak już wskazywano w korespondencji przekazanej kontrolującym (pismo z dnia 28 listopada 2025 roku), przekazanie do użytkowania budynku wraz z decyzją o pozwoleniu na użytkowanie w terminie z § 4 ust. 2 Umowy nie było możliwe z przyczyn niezależnych od Zamawiającego i Wykonawcy.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu, w sierpniu 2024 roku (a więc w okresie, w którym przewidziano przekazanie obiektu do użytkowania) po analizie dokumentacji projektowej sporządzonej dla inwestycji, wskazała niezgodności skutkujące koniecznością wykonania dodatkowych robót budowlanych. Od zakończenia tych robót, w całości obejmujących także elementy infrastruktury towarzyszącej, uzależniła możliwość uzyskania zgody na dopuszczenia obiektu do użytkowania w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Niezgodności te uniemożliwiły przeprowadzenie czynności kontrolnych i wydanie stanowiska wymaganego dla procedury dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Powyższe okoliczności nie były możliwe do przewidzenia na etapie przygotowania zamówienia i zawarcia Umowy. Nie wynikały one z zaniechań organizacyjnych Wykonawcy, lecz z wymogów organu ochrony przeciwpożarowej ujawnionych dopiero na etapie weryfikacji dokumentacji oraz procesu odbiorowego.

4. Związek wskazanych okoliczności z postanowieniami § 16 Umowy

Umowa przewiduje możliwość przedłużenia terminu realizacji zamówienia w sytuacjach niezależnych od Wykonawcy, w szczególności w razie: konieczności zmian w dokumentacji projektowej, konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy oraz opóźnień organów administracji publicznej w wydaniu decyzji, uzgodnień lub innych aktów, których wydanie jest niezbędne dla dalszego wykonywania robót, o ile opóźnienie nie wynika z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (§ 16 ust. 3 Umowy).

Sytuacja ujawniona w sierpniu 2024 r. przez PSP mieści się w ww. katalogu okoliczności: wymagała zmian/uzupełnień rozwiązań technicznych (w konsekwencji robót dodatkowych) oraz wiązała się z koniecznością uzyskania stanowiska/ uzgodnienia organu, bez którego procedura dopuszczenia obiektu do użytkowania nie mogła zostać skutecznie przeprowadzona. W konsekwencji nie można kwalifikować niedotrzymania terminu z § 4 ust. 2 jako „zwłoki” ani jako „zawinione niedotrzymanie terminu” w rozumieniu § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a) -b) Umowy.

5. Obowiązki wynikające z ustawy o finansach publicznych a zasadność dochodzenia roszczenia

Zamawiający identyfikuje obowiązek należytego gospodarowania środkami publicznymi, w tym podejmowania działań w celu dochodzenia należności przysługujących jednostce sektora finansów publicznych. Obowiązek ten nie oznacza jednak automatyzmu w naliczaniu kar umownych w sytuacji, gdy brak jest przesłanek powstania roszczenia, a jego dochodzenie byłoby obciążone istotnym ryzykiem bezskuteczności lub przegrania sporu.

Naliczenie i egzekwowanie kary umownej bez podstawy kontraktowej (tj. bez wykazania zwłoki/zawinienia po stronie Wykonawcy) mogłoby skutkować powstaniem sporu sądowego, generowaniem kosztów obsługi prawnej i postępowania oraz ryzykiem roszczeń Wykonawcy (w szczególności w razie potrącenia). Z perspektywy zasady gospodarności byłoby to działanie niecelowe i potencjalnie szkodliwe dla interesu finansowego Miasta.

6. Konkluzja

Mając na uwadze brzmienie § 14 Umowy, ustalenia faktyczne dotyczące przyczyn braku możliwości uzyskania pozwolenia na użytkowanie do dnia 30 sierpnia 2024 roku, a także postanowienia § 16 Umowy odnoszące się do okoliczności niezależnych od Wykonawcy, Zamawiający podtrzymuje stanowisko, że brak jest podstaw do naliczenia kar umownych, o których mowa we wniosku nr 2. Tym samym nie zachodzi „należność” w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, która powinna być dochodzona.

Powyższe czyni wniesienie niniejszego zastrzeżenia uzasadnionym i koniecznym.

Z poważaniem

Podpisany elektronicznie przez
Antoni Szlagor
30.01.2026
13:14:09 +01'00'

Otrzymuje:

- 1) Adresat;
- 2) Ad acta.